

DOI 10.26886/2414-634X.5(41)2020.9

UDC: 330.322:631.16

**MODERN TRENDS IN INVESTMENT ACTIVITY OF AGRICULTURAL
ENTERPRISES IN RADIOACTIVELY CONTAMINATED AREAS**

V. Kalenska

<https://orcid.org/0000-0002-8174-9026>

e-mail: vitalinakalenska@gmail.com

Zhytomyr Ivan Franko State University, Ukraine, Zhytomyr

The study has revealed the importance and the significant potential of Ukrainian agriculture development including that located in radioactively contaminated areas (RCA). The research has proved the necessity to increase the effectiveness of investment support of agricultural producers in RCA. Besides, it has determined the aim to identify modern trends of investment activity of agricultural enterprises in radioactively contaminated areas. Based on the implementation of economic and statistical methods, analysis and synthesis, as well as systemic functional, and historically methodological approaches, main modern trends in investment activity of agricultural producers located in the Zhytomyr region and fulfilling their own operative activities in RCA, have been outlined. The study has emphasized the existence of mostly negative trends in investment support of agricultural enterprises in radioactively contaminated areas and the necessity to activate the role of the state and local authorities in solving problems.

Key words: investments, investment activity, radioactively contaminated areas, agriculture, agricultural enterprises from radiation-contaminated areas.

Каленська В. П. Сучасні тренди інвестиційної діяльності сільськогосподарських підприємств радіаційно-забруднених

територій / Житомирський державний університет імені Івана Франка, Україна, м. Житомир

У дослідженні розкрита важливість та значний потенціал розвитку сільського господарства в Україні, у тому числі на радіаційно-забруднених територіях (РЗТ). Доведена необхідність підвищення ефективності інвестиційного забезпечення агровиробників з РЗТ. Визначена мета щодо ідентифікації сучасних трендів інвестиційної діяльності сільськогосподарських підприємств радіаційно-забруднених територій. На основі використання економіко – статистичних методів, методів аналізу та синтезу, а також системно-функціонального та історичного методологічних підходів виокремлено головні сучасні тренди інвестиційної діяльності агровиробників Житомирщини, що здійснюють власну операційну діяльність на РЗТ. Наголошено на наявності переважно негативних трендів у інвестиційному забезпеченні сільгосппідприємств з радіаційно-забруднених територій і необхідності активізації ролі держави та місцевих органів самоврядування у вирішенні проблем.

Ключові слова: інвестиційні вкладення, інвестиційна діяльність, радіаційно-забруднені території, сільське господарство, сільськогосподарські підприємства з радіаційно-забруднених територій.

Постановка проблеми. Сільське господарство є однією з ключових галузей економіки України, що має суттєвий вплив на формування ВВП, обсягів експорту, податкових надходжень у бюджети різних рівнів, зайнятість та доходи населення країни. Так, у 2002 році частка сільського господарства у ВВП країни склала 12,28% (друга за розміром частки галузь після переробної промисловості), а у 2019 році – 9,7% (третя за розміром частки галузь після переробної

промисловості та торгівлі) [1]. Частка же сільського господарства у експорті України за період з 2002 року до 2019 року зросла на 37,74 % до 44,30 %, що зробило сільськогосподарську галузь головним експортером країни станом на кінець 2019 року [2].

Підтримуємо точку зору науковців [3; 4; 5], що українське сільське господарство має значний не реалізований потенціал розвитку, де одним з ключових де стимулюючих факторів впливу виступають проблеми інвестиційної діяльності. Особливо важливим це є для виробників сільськогосподарської продукції, що здійснюють виробничу діяльність на радіаційно-забруднених територіях (РЗТ), які потребують додаткових фінансових вкладень враховуючи особливості здійснення власної фінансово-господарської діяльності. При цьому, проблематика залучення і використання інвестицій має негативний вплив не тільки на мікрорівні (підприємства), але і на макрорівні (регіони), куди можемо віднести і Житомирську область. Наведене вимагає ідентифікації трендів інвестиційної діяльності сільськогосподарських підприємств радіаційно-забруднених територій Житомирської області.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Відмічаємо значний науковий інтерес до розкриття особливостей та проблематики інвестиційної діяльності, як виробників сільськогосподарської продукції України, так і агропідприємств, що здійснюють операційну діяльність на радіаційно-забруднених територіях. Акцентуємо увагу на наукових напрацюваннях: В.В. Лаврук, А.С. Малиновського, Л.Д. Павловської, М.О. Орликовського, С.П. Погурельського, О.О. Супрун, В.М. Ходаківського та інших вчених.

Водночас трансформаційні процеси, що відбуваються у сільському господарстві в Україні, у тому числі на радіаційно-забруднених територіях вимагають виявлення сучасних трендів інвестиційної діяльності сільгосппідприємств з РЗТ.

Метою статті є виявлення сучасних трендів інвестиційної діяльності виробників сільськогосподарської продукції, що здійснюють операційну діяльність на радіаційно-забруднених територіях на базі дослідження агровиробників з РЗТ Житомирської області.

Виклад основного матеріалу дослідження. Вирішення невідкладних проблем аграрної економіки нерозривно пов'язане з нарощуванням коштів вітчизняних та іноземних інвесторів і створенням сприятливого інвестиційного клімату. Умови, що забезпечують інвестиційну привабливість сільського господарства залежать передусім від економічного стану та потенційних можливостей товаровиробників, стабільності виробничих та економічних механізмів господарювання, прозорості та прогнозованості здійснюваних заходів, успішної реалізації галузевих програм і проектів, спрямованих на збільшення обсягів виробництва продукції та підвищення ефективності виробництва [6]. Наголошуємо на критичній важливості збільшення інвестиційних вкладень у сільськогосподарські підприємства України з РЗТ, що вимагає виявлення головних сучасних трендів їх інвестиційної діяльності.

В межах виявлення трендів інвестиційній діяльності сільгосппідприємств у Житомирській області вважаємо доречним проаналізувати динаміку основних показників таких підприємств у таблиці 1 за 2002-2019 роки. При цьому, враховуючи складність висвітлення значної кількості років у графічному матеріалі, візьмемо тільки ключові, на нашу думку, роки, а саме 2002 рік (рік початку дослідження з врахуванням наявності статистичних даних), 2005 рік (рік, що дозволяє оцінити розвиток сільського господарства в межах значного підйому економіки країни), 2010 рік (перший рік після кризового відновлення національної економічної системи), 2015 – 2019 роки (найближчі роки дослідження).

Таблиця 1

**Динаміка основних показників діяльності
сільськогосподарських підприємств у Житомирській області у
2002-2019 роках**

Назва показника	Роки								Відхилення, +/-	
	2002	2005	2010	2015	2016	2017	2018	2019	2019/ 2002	2019/ 2015
Рівень рентабельності операційної діяльності, %	7,5	3,9	8,6	33,5	25,4	17,9	17,3	6,2	-1,3	-27,3
Прибуток до оподаткування, млн. грн.	86	144	224	1986	2480	1907	2408	778	692	-1208
Кількість найманих працівників, тис. осіб	30,6	33,7	30,2	25,2	24,7	23,9	23,4	23,8	-6,8	-1,4
Підприємства, які одержали прибуток до оподаткування										
відсотків до загальної кількості, %	56,7	62,7	65,0	74,4	76,2	76,8	78,2	73,7	17,0	-0,7
Прибуток, млн. грн.	338	302	374	2653	2723	2702	2928	2061	1723	-592
Підприємства, які одержали збиток до оподаткування										
відсотків до загальної кількості	43,3	37,3	35,0	25,6	23,8	23,2	21,8	26,3	-17,0	0,7
Збиток, млн. грн.	252	158	150	667	243	796	520	1283	1031	616

Джерело: Розроблено на основі досліджень [7]

Оцінка діяльності сільгоспвиробників Житомирщини дозволяє вказати на зменшення операційної рентабельності та її низькі значення у 2019 році, що супроводжується зменшенням розмірів прибутку до оподаткування у 2019 році та кількості найманих працівників весь період дослідження. З іншої сторони спостерігається збільшення частки прибуткових підприємств та прибутку, що ними генерується у 2002-2019 роках. Натомість у 2015-2019 роках тренд негативний.

На додачу до проблем щодо формування розмірів внутрішніх фінансових ресурсів сільськогосподарські підприємства Житомирської області, особливо з радіаційно забруднених територій, мають складності з залученням зовнішніх фінансових ресурсів. Сільгоспідприємства Житомирщини у 2002-2019 роках акцент у

фінансуванні власної господарської діяльності робили на внутрішні джерела фінансування, що можливо сказати і по підприємствам з РЗТ. Щодо зовнішніх джерел фінансування, то чітко видно наступні тренди:

- переважний акцент на залучення кредитів і недостатні розміри інвестицій та інших джерел, до яких відносимо, як запозичення на фондовому ринку, так і використання грантів та FINTEX (наприклад, краудфайдинг);

- зміщення акцентів у кредитуванні з банківських до лізингових кредитів, що є більш доступними для агровиробників в умовах підвищення вимог до залучення банківських кредитів;

- критично низька активність сільськогосподарських підприємств з радіаційно-забруднених територій відносно залучення зовнішнього фінансування, особливо інвестицій та інших джерел (весь період дослідження інші джерела фінансування агровиробниками не використовувались);

- агровиробники з РЗТ також зміщують акценти у залученні кредитів з банківських до лізингових, що викликано умовами їх надання та обслуговування.

Для виявлення сучасних трендів інвестиційної діяльності сільськогосподарських підприємств Житомирщини, у тому числі з РЗТ важливо оцінити динаміку їх інвестиційних вкладень у 2002-2019 роках (табл. 2).

Оцінка динаміки інвестиційних вкладень у сільськогосподарські підприємства Житомирської області у 2002-2019 роках дозволяє виокремити наступні тренди:

- загальний обсяг капітальних інвестицій за період дослідження зріс, у той же час спостерігається сповільнення темпів росту у 2015-2019 роках через наявність негативного тренду у 2018-2019 роках. Таким чином можемо констатувати проблеми з вкладенням

капітальних інвестицій у останні два роки дослідження, що враховуючи темпи інфляції та девальвації національної валюти у період з 2014 року до 2019 року вказує на критичні проблеми щодо капітальних інвестицій у сільськогосподарських підприємств Житомирщини;

Таблиця 2

Динаміка інвестиційних вкладень у сільськогосподарські підприємства Житомирської області, 2002-2019 роки, млн. грн.

Назва показника	Роки								Темпи росту, %	
	2002	2005	2010	2015	2016	2017	2018	2019	2019 рік до 2002 року	2019 рік до 2015 року
Капітальні інвестиції, з них:	210	218	231	940	1391	2725	2386	1797	855,71	191,17
у матеріальні активи	16	19	21	29	43	215	206	147	918,75	506,90
в основний капітал	25	25	26	29	43	167	148	104	416,00	358,62
в капітальне будівництво	32	33	33	39	57	197	167	122	381,25	312,82
у машини, обладнання та транспортні засоби	24	24	26	32	48	181	202	177	737,50	553,13
в землю	15	14	15	20	29	150	78	80	533,33	400,00
у існуючі будівлі та споруди	27	27	28	36	53	189	102	91	337,04	252,78
в довгострокові біологічні активи рослинництва	23	26	30	42	63	106	322	298	1295,65	709,52
в довгострокові біологічні активи тваринництва	20	21	23	35	52	188	107	77	385,00	220,00
у інші необоротні матеріальні активи	28	29	29	678	1003	1332	1054	701	2503,57	103,39

Джерело: Розроблено на основі досліджень [7]

- найбільші вкладення за період дослідження сільськогосподарські виробники області зробили в рослинництво, матеріальні активи та інші види необоротних матеріальних активів, у той час як аутсайдерами виступали вкладення у капітальне будівництво, існуючи будівлі і споруди, тваринництво, що вказує на дисбаланси у розвитку сільського господарства Житомирщини у бік рослинництва, що має значні обмеження на РЗТ.

Таким чином, можемо стверджувати, що сільгоспвиробники Житомирщини, у тому числі з радіаційно забруднених територій, відчують дефіцит інвестиційних ресурсів, що призвело до послаблення матеріально-виробничої бази цих суб'єктів господарювання, зменшення прибутковості і рентабельності їх діяльності, низького рівня концентрації і спеціалізації виробництва, слабого розвитку інфраструктури сільськогосподарського ринку. На наш погляд, достатня кількість фінансових ресурсів є запорукою оновлення та вдосконалення матеріально-технічної бази сільськогосподарського виробництва, підвищення його ефективності, забезпечення конкурентоспроможності сільськогосподарського сектору загалом. Матеріально-ресурсне забезпечення сільськогосподарського виробництва, його ефективний розвиток в умовах транзитивної економіки прямо залежать від обсягу, структури та напрямку інвестицій – витрат на будівництво та ремонт виробничих приміщень, техніки та обладнання, впровадження нових технологій, забезпечення достатнього рівня платоспроможності, зміцнення фінансів [8].

Наведена ситуація, у тому числі, викликана недостатньою інвестиційною активністю сільгосппідприємств Житомирщини. Відмічаємо, що на фоні збільшення інвестицій у основний капітал сільськогосподарських підприємств Житомирської області у 2002-2019 роках (+79 млн. грн.), про проблеми з інвестиційною активністю

свідчить негативний тренд 2017-2019 років відносно вкладень сільгосп підприємств області у основний капітал (-63 млн. грн.). Також відмічаємо різке зменшення співвідношення інвестицій до виручки виробників сільськогосподарської продукції у 2017-2019 роках майже до рівня 2005 року, що також підтверджує зниження інвестиційної активності [7].

Однією з головних складових інвестиційної діяльності, у тому числі для сільських підприємств є залучення прямих іноземних інвестицій, що вимагає дослідження ситуації з ПІІ для агровиробників Житомирської області у 2010-2019 роках (табл. 3). Відмічаємо, що вибір років дослідження для ПІІ обумовлений наявністю статистичної інформації.

Оцінка динаміки ПІІ у сільське господарство Житомирської області та їх частки у загальному обсязі прямих іноземних інвестицій в область, вказує з однієї сторони, що агропідприємства області не в змозі залучити значні обсяги таких інвестицій, а з іншої, що позитивний тренд, який спостерігався у 2010-2017 роках, змінився негативним у 2018-2019 роках, особливо, це стосується 2019 року.

Таблиця 3

Динаміка ПІІ у діяльність сільськогосподарських підприємств Житомирської області, 2010-2019 років

Назва показника	Роки										Відхилення, +/-	
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2019/ 2010	2019/ 2015
Прямі іноземні інвестиції в економіку області загалом, млн. дол. США	207	227	306	337	363	260	299	285	341	402	195	142
Іноземні інвестиції у підприємства сільського господарства, млн. дол. США	8	9	11	17	20	17	19	20	21	10	2	-7
Частка іноземних інвестицій у підприємства сільського господарства до загальної кількості іноземних інвестицій, %	3,9	4,0	3,6	5,0	5,5	6,5	6,4	7,0	6,2	2,5	-1,4	-4,1

Джерело: Розроблено на основі досліджень [7]

Головними інвесторами у сільське господарство області виступали Кіпр та Німеччина, при цьому обсяг інвестицій з цих країн ріс весь період дослідження. Відмічаємо, що відносно ПІІ з Кіпру то мова йде про реінвестування коштів вітчизняних власників сільських підприємств. Таким чином, не зважаючи на загальну позитивну динаміку пряме іноземне інвестування у агровиробництво Житомирщини перебуває на досить низькому рівні, що вказує на недостатню зацікавленість інвесторів та критичні не доопрацювання у цьому напрямку державних і місцевих владних інститутів, а також власників і керівників сільських підприємств.

Для більш детального дослідження трендів інвестиційної діяльності, а також ідентифікації факторів та проблем інвестиційного забезпечення на сільськогосподарських підприємствах Житомирської області, що здійснюють операційну діяльність на радіаційно-забруднених територіях було зроблено відповідне вибіркове обстеження таких підприємств. Це підприємства Овруцького, Олевського, Новоград-Волинського, Народницький, Лугинський, Малинський, Коростенський, Ємільчинський, Володарськ-Волинський (Хорошівського) районів.

Наголошуємо, що переважна більшість з обраних для дослідження підприємств здійснювала інвестиції у 2019 році у розмірі менше 100 тис. грн. Таким чином, можемо вказати на те, що сільськогосподарські підприємства Житомирської області з радіаційно-забруднених територій здійснюють інвестиційну діяльність, але її розміри переважно не значні або мінімальні, тільки 29,31 % обраних підприємств за рік інвестували у власні активи більше 100 тис. грн.

Оцінка структури інвестиційних вкладень агровиробників Житомирщини з РЗТ дозволила виявити такі тренди: найбільш активно за обсягами та кількістю випадків інвестування сільгоспвиробники

інвестували в матеріальні активи, на другому місці за обсягами інвестицій – основний капітал, а за кількістю випадків – інші необоротні матеріальні активи; аутсайдерами серед інвестиційних напрямків виступали земля та довгострокові біологічні активи тваринництва.

Порівнюючи дані Державної служби статистики України та середній розмір капіталовкладень у підприємства сільськогосподарського спрямування, слід відмітити, що даний показник для підприємств, що працюють на радіаційно забруднених територіях є суттєво нижчим [7; 9]. На нашу думку, такі негативні тенденції спричиняє саме стан радіаційного забруднення вказаної області. Саме тому важко залучати інвестиції в сільськогосподарські підприємства, оскільки це питання стосується продовольчої безпеки країни та конкурентоспроможності бізнесу інвесторів.

Відзначаємо, що більшість виробників сільськогосподарської продукції з радіаційно-забруднених територій Житомирщини не залучали ПІІ впродовж 2019 року (87,93 % від загальної кількості підприємств вибірки). Що вказує на значні проблеми в інвестиційній діяльності таких підприємств, а також на значні не доопрацювання державних та місцевих інститутів влади. Серед тих підприємств, що отримували ПІІ, переважна більшість інвестицій за географічною ознакою надходила з офшорів (Кіпр, Віргінські острови), що вказує на реінвестування коштів власників таких підприємств.

В таких умовах, стратегічним пріоритетом стимулювання інвестицій у сільське господарство Житомирської області повинен виступати розвиток високотехнологічного агропромислового виробництва, реалізація якого передбачається шляхом: визначення пріоритетних напрямів та сприяння залучення інвестицій у сільське господарство області; розробки високотехнологічних інвестиційних проектів для виробництва економічно привабливих культур,

районованих на території області, та тваринницької продукції; вирішення на державному рівні питань стимулювання сільськогосподарського виробництва на Поліссі; формування системи стимулювання збільшення поголів'я великої рогатої худоби та внесення відповідних пропозицій Уряду; вивчення можливостей переходу сільськогосподарських підприємств Житомирщини на виробництво органічної продукції; щорічне збільшення обсягів виробництва валової продукції сільського господарства; технічне переоснащення сільськогосподарського виробництва; щорічне створення фермерських господарств сімейного типу за підтримки обласного бюджету; перехід від фермерства до потужних інтегрованих агрокомбінатів із європейськими технологіями виробництва; забезпечення розвитку соціальної інфраструктури; підвищення доходів сільського населення [10].

Спираючись на проведені дослідження можемо виокремити такі головні сучасні тренди інвестиційної діяльності сільськогосподарських підприємств радіаційно-забруднених територій Житомирської області:

- підприємства мають значну потребу в інвестиційних ресурсах на фоні зниження прибутковості діяльності та зростання потреб у грошових коштах для відновлення та введення в дію нових активів;

- акцент на внутрішні джерела фінансування та низька увага залученню інвестицій, у тому числі за рахунок нових цифрових інструментів, знижує можливості для розвитку і негативно впливає на фінансово-господарську діяльність;

- більші за масштабами виробничо-господарської діяльності агровиробники залучають більші за обсягами інвестиції, що має негативний вплив на малі та мікропідприємства;

- більшість підприємств здійснюють інвестиційну діяльність, але її розміри переважно не значні або мінімальні, що знижує можливості їх розвитку;

- у інвестиційній діяльності агровиробники роблять акцент на інвестиції у матеріальні активи та основний капітал, у той час як аутсайдерами за інвестиційними вкладеннями виступають інвестиції у землю та довгострокові біологічні активи тваринництва;

- інвестиційна діяльність сільгосп підприємств збільшує диспропорції у розвитку сільського господарства області на користь рослинництва, що викликає додаткові труднощі для підприємств з радіаційно забруднених територій;

- агровиробники не в змозі залучити прямі іноземні інвестиції, що зменшує їх доступ до фінансових ресурсів;

- пасивність державних та місцевих владних інститутів негативно впливає на інвестиційну діяльність сільгоспвиробників з РЗТ.

Враховуючи виокремлені тренди інвестиційної діяльності сільськогосподарських підприємств радіаційно-забруднених територій Житомирської області вважаємо, що перш за все повинно забезпечуватися дієве державне сприяння, оскільки такі території підпадають впливу особливих чинників. Найбільш вагомими з них є екологічні чинники, які впливають не тільки на якість продукції, яку виробляє сільськогосподарська галузь, але і на поведінку інвесторів, оскільки мало хто з них буде вкладати фінанси у галузь з нестабільними умовами функціонування.

Висновки. Проведене дослідження дозволило виявити суттєву проблематику відносно інвестиційної діяльності сільськогосподарських підприємств з радіаційно-забруднених територій Житомирської області. Виявлені сучасні тренди у інвестиційному забезпеченні агровиробників з РЗТ Житомирщини вказують на необхідність активізації

реформування та оптимізації залучення і використання інвестицій такими підприємствами за збільшення участі державних органів влади, а також місцевих органів самоврядування.

Вважаємо доречним подальші наукові дослідження проводити відносно: оцінки факторів інвестиційного забезпечення підприємств на радіаційно-забруднених територіях; удосконалення державного регулювання інвестиційного забезпечення сільськогосподарських підприємств на територіях радіаційного забруднення.

Література:

1. Валовий внутрішній продукт. Державна служба статистики України. <<http://www.ukrstat.gov.ua>> (2020, листопад, 20).
2. Товарна структура зовнішньої торгівлі України. Державна служба статистики України. <<http://www.ukrstat.gov.ua>> (2020, листопад, 20).
3. Малиновський А.С., Павловська Л.Д. (2007). Емпіричні оцінки проблем розвитку радіаційно забруднених сільських територій в Україні. *Роль соціального капіталу та локальних ініціатив у забезпеченні сільського розвитку: Доп. Міжнар. симп. Житомир: ДВНЗ «Держ. агроєколог. ун-т.»*, 138-145.
4. Калиненко Л.В., Перепелятников Г.П., Іванова Т.М. та ін. (2008). Рекомендації щодо використання сільськогосподарських угідь населених пунктів, які за радіологічними показниками можуть бути виведені за межі II зон, Київ, 108.
5. Супрун О.О. (2014). Розвиток інвестиційного забезпечення діяльності сільськогосподарських підприємств. *Вісник соціально-економічних досліджень*, 2, 156-163.
6. Погурельський С.П. (2001). Принципи організації ведення рослинництва на радіаційно забруднених поліських агроландшафтах.

Землевпорядна наука, виробництво і освіта XXI століття: матер. Міжнар. наук.- практ. конф. К.: Ін-т землеустрою УААН, 182-184.

7. Статистична інформація. Державна служба статистики України. Головне управління статистики у Житомирській області. <<http://www.zt.ukrstat.gov.ua>> (2020, листопад, 20).

8. Бусленко Б.В. (2015). Потреба в залученні інвестицій в агропромисловий комплекс України. <<http://наука.kushnir.mk.ua/?p=71179>> (2020, листопад, 20).

9. Капітальні інвестиції за видами економічної діяльності. Державна служба статистики України. <<http://www.ukrstat.gov.ua>> (2020, листопад, 20).

10. Kisil M.I. (2015). Strategic investment directions for the development agriculture of Ukraine. *Економіка АПК*, 8, 39-44.

References:

1. Valovyi vnutrishnii produkt. Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy. Retrieved from <<http://www.ukrstat.gov.ua>>. (2020, November, 20). [in Ukrainian].

2. Tovarna struktura zovnishnoi torhivli Ukrainy. Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy. Retrieved from <<http://www.ukrstat.gov.ua>>. (2020, November, 20). [in Ukrainian].

3. Malynovskyi A.S., Pavlovska L.D. (2007). The empiric assessments of the problem of radioactively contaminated rural areas development in Ukraine. *The role of social capital and local initiatives in supporting agricultural development: Thesis of International symp.: Zhytomyr: SHEE "State Agroecol. Univ."*, 138-145. [in Ukrainian].

4. Kalynenko L.V., Perepeliatnykov H.P., Ivanova T.M. ta in. (2008). Recommendations on the implementation of agricultural areas of localities, which based on radioactive indexes can be brought out of II zones, Kyiv, 108. [in Ukrainian].

5. Suprun O.O. (2014). Investment support development of agricultural enterprises. *The Journal of social and economic studies*, no. 2, 156-163. [in Ukrainian].
6. Pohurelskyi S.P. (2001). The organization principles of crop production in radioactively contaminate Polish areas. *Land science, production and education XXI: International scientific and practical conf.: Inst. of land management, UAAS*, 182-184. [in Ukrainian].
7. Statystychna informatsiia. Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy. Holovne upravlinnia statystyky u Zhytomyrskii oblasti. Retrieved from <<http://www.zt.ukrstat.gov.ua>>. (2020, November, 20). [in Ukrainian].
8. Buslenko B.V. (2015). The necessity to attract investments in agricultural sector of Ukraine. Retrieved from <<http://nauka.kushnir.mk.ua/?p=71179>>. (2020, November, 20). [in Ukrainian].
9. Kapitalni investytsii za vydamy ekonomichnoi diialnosti. Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy. Retrieved from <<http://www.ukrstat.gov.ua>>. (2020, November, 20). [in Ukrainian].
10. Kisil M.I. (2015). Strategic investment directions for the development agriculture of Ukraine. *Economics of AIC*, no. 8, 39-44. [in Ukrainian].

Citation: V. Kalenska (2020). MODERN TRENDS IN INVESTMENT ACTIVITY OF AGRICULTURAL ENTERPRISES IN RADIOACTIVELY CONTAMINATED AREAS. *Innovative Solutions in Modern Science*. 5(41). doi: 10.26886/2414-634X.5(41)2020.9

Copyright: V. Kalenska ©. 2020. This is an openaccess article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License (CC BY). The use, distribution or reproduction in other forums is permitted, provided the original author(s) or licensor are credited and that the original publication in this journal is cited, in accordance with accepted academic practice. No use, distribution or reproduction is permitted which does not comply with these terms.